

Visiedocument & Protocol Omgaan met tabak, alcohol en drugs

Dealen op het schoolplein. Leerlingen onder invloed in de klas. Alcoholgebruik bij schoolfeesten of op schoolreizen. Als school hebben we van tijd tot tijd met incidenten en problemen te maken die vragen om een oplossing en om preventieve maatregelen. Een goed schoolbeleid dat dit kadert is noodzakelijk.

Kaders

In ons schoolbeleid gaan we uit van de overheidslijn 'Nix18': *Iedereen zou het normaal moeten gaan vinden als jongeren voor hun achttiende niet roken of drinken.* In het overheidsbeleid is in 2014 bepaald dat jongeren voor hun achttiende geen alcohol of tabak mogen kopen of op straat gebruiken. De overheids campagne 'Nix onder de 18' is ingezet door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en een groot aantal partners (Koninklijke Horeca Nederland, KWF kankerbestrijding, Longfonds, Trimbos-instituut, NOC*NSF, supermarkten verenigd in het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, GGD GHOR Nederland, GGD'en, Thuiswinkel.org, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en de ministeries van Veiligheid en Justitie).

Er volgt nog aanvullende wetgeving, waarbij in Rotterdam blowen op straat strafbaar zal zijn. In 2020 moeten alle schoolpleinen rookvrij zijn.

Visie

Onze school wil een veilige plaats bieden aan leerlingen, hun ouders, leerkrachten en alle overige bij de school betrokken medewerkers en vrijwilligers. Dit protocol heeft tot doel die veiligheid tot stand te brengen en te waarborgen en betreft dus zowel leerlingen als medewerkers van het Libanon Lyceum.

Doel van ons beleid is gezondheid, welzijn en bescherming te waarborgen. Alcohol-, tabak- en drugsgebruik kunnen leiden tot gezondheidsrisico's en -schade, verslechtering van de leerprestaties en de sfeer op en rond de school en in de verhoudingen tussen leerlingen onderling en met leerkrachten. Simpel gezegd: middelengebruik, onderwijs en vorming gaan niet samen. Hieruit volgt dat het schoolpersoneel een voorbeeldfunctie heeft voor leerlingen.

In situaties waarin er op enigerlei wijze problemen (dreigen te) ontstaan voor zowel de leerling(en) als ons personeel, zal de school naar vermogen steun bieden. Hierbij wordt gerekend op de inzet en medewerking van de leerling zelf en zijn of haar ouders/verzorgers. Het voorlichten over tabak-, alcohol- en drugsgebruik, het signaleren en het bestrijden van middelengebruik ziet de school met nadruk als een **gezamenlijke verantwoordelijkheid** van school en ouders.

Uiteraard kunnen er situaties ontstaan die de mogelijkheden van de school te boven gaan. In dat geval zal uitsluiting van een leerling een uiterste middel zijn.

Hoofdpijnen

- School communiceert een helder schoolbeleid m.b.t. tabak-, alcohol- en drugsgebruik en de regels die zij hierbij hanteert naar docenten, leerlingen en ouders.

- Wij maken bij het ontwikkelen en uitvoeren van ons beleid gebruik van de expertise van de GGD (Jeugdverpleegkundige) en Youz (instelling voor verslavingszorg) binnen het kader van DGSG (De Gezonde School en Genotmiddelen).
- Leerlingen zijn op de hoogte van de effecten, risico's en gevaren van tabak-, alcohol- en drugsgebruik.
- Leerlingen zijn bekend met het fenomeen groepsdruk en zijn in staat autonome keuzes te maken.
- Docenten zijn in staat middelengebruik te signaleren.
- Mentoren zijn in staat in gesprek te gaan met leerlingen over deze problematiek in het algemeen en in het bijzonder met leerlingen waarvan problematisch gebruik gesignaleerd is of wordt vermoed.
- School kan leerlingen met problematisch gebruik zorg bieden of, indien nodig, doorverwijzen.
- Het voorlichten over tabak-, alcohol- en drugsgebruik, het signaleren en het bestrijden van middelengebruik ziet de school met nadruk als een **gezamenlijke verantwoordelijkheid** van school en ouders. Daarom faciliteert school één keer per jaar een ouderavond in samenwerking met de GGD en YOUZ.

Protocol

A. Begripsbepaling

1. Roken
Hieronder verstaan we het gebruik van tabak zoals sigaretten, shag en e-sigaretten.
2. Alcohol
Hieronder verstaan we alle dranken waarin alcohol is verwerkt.
3. Cannabis
Hieronder verstaan we alle producten waarin cannabis is verwerkt (of in pure vorm) zoals marihuana en hasj.
4. Andere drugs
Alle stoffen die in de Opiumwet worden genoemd.
5. Dealen
Hieronder verstaan we het betrokken zijn bij de verspreiding van drugs (en tabak, alcohol en medicijnen) door het al dan niet gratis verstrekken, verkopen, kopen, vervoeren en afleveren van alle drugs (en tabak, alcohol en medicijnen).
6. Energiedrankjes
Hieronder verstaan we alle drankjes zoals Red Bull, die een hoog cafeïnegehalte bevatten.

B. Plaats

1. School

Hieronder verstaan we: gebouwen, terreinen (waaronder binnen- en buitenlocaties waar gesport wordt in schoolverband) tot aan de hekken, alsmede de afstand van 50 meter vanaf de hekken daarbuiten.

Indien in het kader van een schoolactiviteit men zich buiten de school bevindt (bijvoorbeeld bij een excursie, schoolfeest, sportwedstrijd, culturele reis of uitwisselingsprogramma) zijn de schoolregels en dit protocol onverkort van toepassing.

C. Regels

1. Roken

- a) In en om de school wordt niet gerookt. Roken is alleen toegestaan in de door school aangewezen zone (buiten het schoolterrein).

2. Alcohol

- a) Op school is het tijdens lesdagen en op tijden waarop werk ten behoeve van het onderwijs wordt verricht (bijv. ouderavonden), niet toegestaan alcohol in bezit te hebben, alcohol te drinken en dus onder invloed van alcohol te zijn. Wanneer iemand onder invloed van alcohol verkeert, kan hij niet goed werken of leren.
- b) Volgens de wet is het verboden om alcohol te verkopen aan personen onder de 18 jaar. Op klassenavonden, culturele avonden, feesten, werkweken en andere bijeenkomsten van het Libanon Lyceum worden daarom geen alcoholhoudende dranken geschonken.
- c) Het is verboden om op school, klassenavonden, feesten, werkweken en andere onder de verantwoordelijkheid van de school georganiseerde bijeenkomsten, alcoholhoudende drank bij zich te dragen.
- d) De school behoudt zich het recht voor om tijdens klassenavonden en schoolfeesten e.d. ingangscntrole te houden.

3. Cannabis

- a) Het is volgens de wet verboden hasj of marihuana in bezit te hebben, te verhandelen of te gebruiken. Op school is het bezit van cannabisproducten verboden.
- b) Op school is men niet onder invloed van cannabis. Wanneer iemand cannabis heeft gebruikt, kan hij niet goed leren of werken.
- c) Op klassenavonden, feesten, werkweken, schoolreizen en andere feestelijke bijeenkomsten verkeert men niet onder invloed van cannabis.

4. Overige drugs

- a) Het in bezit hebben, verhandelen of gebruiken van hier niet met name genoemde wettelijk verboden stoffen, is op school niet toegestaan.
- b) Op school is men niet onder invloed van drugs. Wanneer iemand drugs heeft gebruikt kan hij niet goed leren of werken.

5. Dealen

- a) Dealen is niet toegestaan in en rond de school.
- b) Dealen is niet toegestaan tijdens buitenschoolse activiteiten zoals schoolfeest of werkweek.

6. *Energiedrankjes*

- a) Op school is het leerlingen tijdens lesdagen en pauzes niet toegestaan energiedrankjes in bezit te hebben en te drinken. Wanneer iemand energiedrankjes gebruikt, kan hij niet goed werken of leren.

D. **Situaties**

1. Wanneer bewezen is of wanneer er een duidelijk vermoeden bestaat dat iemand één of meerdere van de hierboven beschreven regels overtreedt, wordt hij/zij hierop aangesproken en volgen er mogelijk sancties en begeleiding.

2. Wanneer er bewezen is, of met zekerheid kan worden aangenomen dat iemand zich schuldig maakt aan het dealen in drugs op of bij school zullen er zeker sancties volgen. Het is hierbij mogelijk dat een leerling onmiddellijk van school verwijderd wordt. Hierbij zal gehandeld worden vanuit de afspraken vastgelegd in het Schoolveiligheidsplan (bijlage 10.4) en zullen de normale procedures (bevoegd gezag, inspectie VO, leerplichtambtenaar) worden gevolgd.

E. **Sancties**

Afhankelijk van de ernst van de overtreding kunnen er sancties worden opgelegd.

1. *Uitsluiten van naschoolse activiteiten*

De leerling mag niet aanwezig zijn of deelnemen aan de volgende buitenschoolse activiteit of activiteiten, zoals schoolfeesten of werkweken.

2. *Nablijven of vierkant rooster*

De leerling moet voor of na schooltijd extra tijd op school blijven onder toezicht.

3. *Schorsen*

De leerling kan voor enige tijd geschorst worden.

In dit geval wordt vanuit de afspraken, vastgelegd in het Schoolveiligheidsplan, bijlage 4 Leerlingenstatuut, gehandeld en zullen de normale procedures (bevoegd gezag, inspectie VO, leerplichtambtenaar) worden gevolgd. Er wordt zorg gedragen voor een schriftelijke verslaglegging, voor goede communicatie met de betrokkene(n) en voor voldoende beroepsmogelijkheden (zie Leerlingenstatuut en klachtenregeling BOOR).

4. *Definitief verwijderen*

Wanneer een leerling opnieuw deze of andere schoolveiligheidsregels overtreedt nadat sanctie 4, een schorsing, al van toepassing is geweest, dan kan door de directie besloten worden om deze leerling voorgoed van school te verwijderen. In dit geval wordt vanuit de afspraken, vastgelegd in het Schoolveiligheidsplan, bijlage Leerlingenstatuut, gehandeld en zullen de normale procedures (bevoegd gezag, inspectie VO, leerplichtambtenaar) worden gevolgd. Er wordt zorg gedragen voor

een schriftelijke verslaglegging, voor goede communicatie met de betrokkene(n) en voor voldoende beroepsmogelijkheden. Een definitieve verwijdering is ook direct mogelijk bij een ernstige overtreding (zie D.2).

6. *Inschakelen politie*

Indien een leerling op school een wettelijke regel overtreedt, dan schakelt de school de politie in.

F. Signaleren en begeleiden

Naast sancties is er ook een hulpaanbod in de vorm van interne begeleiding en/of doorverwijzing. De mentor speelt hierbij een belangrijke rol.

1. *Signaleren*

Om (problematisch) middelengebruik tijdig te signaleren en vervolgens juist te handelen, volgt de school de richtlijnen van Youz (zie document 'Signalering middelengebruik'). In de richtlijnen staat hoe een docent of mentor (problematisch) gebruik kan herkennen en op welke wijze hij/zij dan moet handelen.

2. *Hoe te handelen*

Vermoedens van gebruik worden gemeld bij de mentor. De mentor toetst het vermoeden in een gesprek met de leerling.

3. *Ouders inlichten*

Als er een gesprek is geweest over vermoedelijk gebruik, dan worden ouders daar achteraf over geïnformeerd. De leerling krijgt eerst de gelegenheid om het zelf met de ouders te bespreken. Ook als het vermoeden van de school onjuist is, zullen we ouders informeren over het gesprek.

De school gaat uit van gezamenlijke verantwoordelijkheid; om leerlingen juist te begeleiden in hun ontwikkeling, moeten school en ouders de kwesties met elkaar delen die de leerling in zijn/haar ontwikkeling in de weg kunnen staan.

De Wet bescherming persoonsgegevens bepaalt wel dat jongeren vanaf 16 jaar zelf toestemming mogen geven (dus ook mogen weigeren) voor het delen van persoonlijke informatie. Deze wet geldt ook voor zorgverleners binnen de school.

4. *Begeleiding en doorverwijzen*

Bij een gesprek over middelengebruik wordt altijd de mogelijkheid geboden om verder te praten met de jeugdverpleegkundige. De schoolverpleegkundige is verbonden aan het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Gesprekken met de jeugdverpleegkundige zijn vertrouwelijk. De jeugdverpleegkundige neemt deel aan de overleggen van het Schoolondersteuningsteam (SOT), waarin zorgen over de ontwikkeling van de jongere besproken kunnen worden. In alle gevallen worden ouders betrokken. In

het SOT kan bepaald worden dat er meer hulp nodig is. Er kan worden gedacht aan schoolmaatschappelijk werk, jeugdzorg, Youz, etc.

5. *Noteren en terugkoppelen*

De mentor maakt na het eerste gesprek een korte notitie in het leerlingvolgsysteem (uitkomst gesprek, contact ouders al geweest, doorverwijzing ja/nee). Wie binnen de school met de betreffende leerling te maken heeft (bijvoorbeeld als docent of teamleider), kan deze notitie lezen. Dat is belangrijk omdat zo andere signalen bij dezelfde leerling ook sneller herkend zullen worden en omdat we binnen de school zien hoe leerlingen hiermee geholpen kunnen worden. Om die reden koppelt de mentor ook altijd (kort) terug aan de medewerker die het vermoeden bij de mentor gemeld heeft.

G. Controle en 'opsporing'

Voor het toezicht op naleving van het beleid wordt van alle personeelsleden verwacht dat zij melding maken van onregelmatigheden.

1. De school is privéterrein en om deze reden kan de schoolleiding personen die er niets te zoeken hebben verwijderen uit de gebouwen en de bijbehorende terreinen.
2. Toezien op naleving van het beleid zal worden uitgevoerd op o.a.: schoolgebouw, schoolterrein en omgeving.
3. De school behoudt zich het recht voor om regelmatig de kluisjes te controleren al dan niet in samenwerking met de politie.
4. Bij feesten kan er worden gecontroleerd op het bezit van drugs en indrinken. De toegang wordt dan geweigerd en er wordt contact met de ouders opgenomen.
5. Bij een vermoeden dat een leerling onder invloed is van alcohol of drugs, wordt de toegang geweigerd en worden ouders ingelicht.
6. Er bestaat een goede samenwerking met politie. Zo nodig surveilleren zij rond de school.
7. De school mag een leerling nooit fouilleren, dit is alleen voorbehouden aan hen die uit hoofde van hun beroep onder bepaalde voorwaarden bevoegd zijn.
8. Procedure bij het in beslag nemen van drugs door de school:
  - a) In beslagneming mag alleen maar bij aanhouding op heterdaad van spullen die de verdachte bij zich heeft. Dit is geen toestemming om te fouilleren.
  - b) Zorg ervoor dat de overhandiging of de inbeslagneming gebeurt in het bijzijn van een meerderjarige getuige.
  - c) Geef de leerling na het overhandigen of in beslag nemen een ontvangstbewijs met de naam van de school, naam en functie van de ontvanger, datum, soort en hoeveelheid drugs. De ontvanger ondertekent en bewaart een kopie.
  - d) De directie is verplicht de drugs zo spoedig mogelijk te overhandigen aan de politie.

H. Mogelijkheden tot beroep

De betrokken leerling en/of zijn ouder(s)/verzorger(s) kunnen in beroep gaan tegen de strafmaatregel zoals vermeld onder E.4. en E.5. bij de directie (zie het Schoolveiligheidsplan, bijlage Leerlingenstatuut).

I. Deskundigheid

Een basistraining signaleren is met ingang van 2017/2018 voor al het personeel verplicht, waarbij ieder jaar een opfrustraining wordt aangeboden voor nieuwe docenten en docenten die herhaling wensen.

1. *Van docenten wordt verwacht dat zij over voldoende kennis beschikken over:*

- a) Verschillende populaire middelen (soort middel, effecten)
- b) Gebruik door jongeren (fasen en signalen van gebruik, experimenteren, verslaving)
- c) Het schoolprotocol 'Omgaan met tabak, alcohol en drugs'

2. *Van mentoren wordt verwacht dat zij over voldoende kennis en vaardigheid beschikken over:*

- a) Voorlichting aan jongeren (individueel, groepsverband, werkvormen).
- b) Signaleren en bespreekbaar maken.
- c) Het schoolprotocol 'Omgaan met tabak, alcohol en drugs'

3. *Van conciërges wordt verwacht dat zij over voldoende kennis beschikken over:*

- a) Verschillende populaire middelen (soort middel, effecten)
- b) Gebruik door jongeren (fasen van gebruik, experimenteren, verslaving)
- c) Signaleren
- d) Wettelijke procedures rond controle en opsporing.
- e) Het schoolprotocol 'Omgaan met tabak, alcohol en drugs'

J. Voorlichting

1. Voorlichting is vooral effectief in de fase vóór het eerste gebruik. Voorlichting begint daarom in de brugklas en komt terug in de opvolgende jaren. Op het moment dat deze voorlichting plaatsvindt, worden ouders ingelicht zodat zij thuis kunnen inspelen op dit thema.

2. Een belangrijk doel van voorlichting is het leren na te denken over de keuzes die je als puber maakt. Denk hierbij aan weerbaarheid, groepsdrang, de heersende cultuur etc. Ook dit thema krijgt aandacht in de mentorlessen.

3. Voorlichting zal vakoverstijgend worden aangeboden. Niet alleen bijv. aandacht bij biologie (kennis) maar ook bij mentoruur (weerbaarheid etc.)

Tot slot:

Het beleid van de school wordt onder de aandacht gebracht van leerlingen en hun ouders/verzorgers. Dit gebeurt door middel van een samenvatting naar ouders en plaatsing van het volledige protocol op de site. De leerlingen worden door de mentor op de hoogte gebracht.

Bij aanmelding van leerlingen zal dit reglement onder de aandacht gebracht worden; waar ervan uit wordt gegaan dat ouders het reglement onderschrijven.